

V. OD POJAVE PISMA DO LATINSKE ABECEDA

OPĆI PREGLED

Pismo prenosi poruke. U širem smislu pismo može biti svaki sustav vidljivih oblika (slika, znakova, simbola, kombiniranih znakova) koji imaju svrhu da daju obavijest.

U užem smislu pismo je sustav znakova koji vizualno reproduciraju određene elemente govornog jezika.

Pismo je grafički izraz jezika i njegova trajna vizualna predodžba.

Najstariji sustav pismenog obavještanja bio je tzv. piktografski sustav tj. sustav slikovnog pisma.

Piktogram je slika predmeta, to je najrazumljivije i najuniverzalnije pismo. Materijali za piktografiju bili su: kamen, drvo, metal, kost, koža, tkanina itd.

Drugi stupanj u razvoju pisma je ideografsko ili pojmovno pismo. Ideogram nije samo slika predmeta nego i ideja ili čak simbol. Npr. u slikovnom pismu vrč s vodom znači samo vrč i vodu, a u ideografskom znači piće uopće.

U ideografskom pismu znak-simbol postao je grafički znak govorne riječi tj. znak fonetske vrijednosti i značenja govorne riječi. -> osnova za razvoj pravog glasovnog pisma.

Treći stupanj je slogovno tj. silabičko pismo, gdje se ista glasovna skupina jednako izražava u svim riječima koje tu skupinu imaju, npr. slika vola sve je manje nalik na vola, i taj se znak toliko osamostalio da je postao opći znak za glasovnu skupinu vol sadržanu u svakoj drugoj riječi u kojoj se javlja ista fonetska skupina.

Konačan stupanj pisma je alfabetsko pismo u kom svaki glas ima svoj znak.

Prvi tragovi piktografskog pisma našli su se kod Sumerana u južnoj Mezopotamiji. Oko 3900 g pr. Kr. nalazimo prve pisane spomenike.

Iz tih piktograma razvilo se klinasto pismo. Oko 3100. pr. Kr. to je pismo bilo prigodno za pisanje na glinastim pločicama koje su se pekle u peći.

Otprilike oko 2600. pr. Kr. klinastim pismom pisalo se odozgo prema dolje (okomito) a otada se piše slijeva nadesno.

Ti spomenici prikazuju svakodnevni život: religiju, astrologiju, zakonodavstvo, trgovinu, povijesne zapise, pravo, filozofiju itd...

Babilonci su preuzeli klinasto pismo i dali mu svoje semitske značaje, a Asirci su reducirali broj znakova na 510, a u praksi čak na 300.

Najrazvijeniji tip klinastog pisma upotrebljavao se u Siriji u gradu Ugaritu.

Hetiti su preuzeli od Sumerana klinasto pismo, no za vjerske potrebe upotrebljavali su svoje posebno hijeroglifsko pismo kojim se pisalo „bustrofedon“ tj. izmjenično jedan redak slijeva nadesno, a drugi sdesna nalijevo.

Sredinom četvrtoga tisućljeća nastaje u Egiptu hijeroglifsko pismo.

U području Egejskog mora cvala je egejska civilizacija koja je također imala svoje pismo.

Na uskom primorju Sirije i Libanona živjeli su Feničani, kako su ih Grci zvali, no oni su sebe zvali Kanaancima.

U njih nalazimo upotrebu potpuno formiranog alfabetskog pisma. Najstariji spomenik nalazimo u Biblosu oko 150 pr. Kr. Znanost ne zna kako su i odakle Feničani došli do alfabeta. Jedni drže da je to došlo pod utjecajem hijeroglifa, a drugi podržavaju vjerojatniju pretpostavku da je ono došlo izravno s Krete. Grci su to pismo zvali feničkim.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com